Стійкість

ПІСЛЯ ТИШІ 2022

EN UA

2022-й став часом болю і втрат, та водночас — взаємопідтримки і стійкості.

Російська агресія проти України заторкнула усіх. Слова «окупація», «повітряна тривога», «фільтрація», «повномасштабна війна» з термінів у підручнику історії перетворилися на частину нашого сьогодення.

Багато з нас пригадують досвіди попередніх поколінь, щоб зрозуміти як діяти в екстремальних умовах. Ми осмислюємо історію масового насильства у XX столітті, аби й сучасні російські злочинці не уникнули покарання.

Реальність виявилася такою ж крихкою, як і пам'ять про минуле. Упродовж року ми намагалися зберегти крихти нашої спільної історії і розповісти про них якнайбільше. Ми отримали важливу допомогу від наших партнерів і самі надавали її тим, хто того потребував.

✻ Вдячні усім захисникам та захисницям за можливість продовжувати роботу!

Виступи

Публікації

Документальний відеопроєкт «24.02: Життя після»

Онлайн-архів «Під час перебування в Германії»

Подкаст «Як ми вижили». Другий сезон

Виставка «Фотографувались ввечері, коли була гроза*». Вернакулярні фотопрактики в Україні

Виставка «Голоси. Мозаїка українського єврейського життя»

Оцифровані приватні архіви. Анотований покажчик колекції

Усноісторичні інтерв'ю. Анотований покажчик колекції

75

усноісторичних інтерв'ю записали особисто в Україні, а також в онлайн-форматі з оповідачкою з Польщі

29

населених пунктів Львівської, Івано-Франківської, Тернопільської, Волинської, Рівненської, Житомирської, Вінницької, Хмельницької, Київської та Кіровоградської областей відвідали для записів інтерв'ю

99

років виповнилося найстаршій оповідачці на час запису

> 150

фотографій і листів примусових робітників та робітниць з України у нацистський Німеччині викупили на онлайн-аукціонах та блошиних ринках, а також зібрали деякі інші артефакти — свідчення про трагічні події середини XX століття

> 3000

фотографій та документів з приватних архівів вдалося оцифрувати

9

різних майданчиків в Україні та закордоном, на яких ми презентували нашу роботу

«Хто і навіщо збирає свідчення про війну в Україні?»
Онлайн-розмова від Київської школи економіки
(Київ, Україна)

«Документування війни. Минуле та сьогодення»
Онлайн-семінар від Центру міської історії та European Holocaust Research Infrastructure
(Україна – Нідерланди)

«Зеленіша трава? Культивування взаємозв'язків в українських культурних спільнотах понад кордонами»
Artslink Assembly 2022
(Варшава, Польща)

«Історія Підкаменя в контексті політичних, соціально-економічних та культурних процесів на західноукраїнських землях»
III Міжнародна науково-краєзнавча конференція
(Підкамінь, Україна)

«Усна історія: теорія, практика та перспективи»
VIII Міжнародна науково-практична конференція
(Вінниця, Україна)

«Усна історія у воєнних реаліях України»
Освітня поїздка від Асоціації з міжнародного співробітництва
(Прага, Чехія)

«Місце народження — Сибір»
Щорічна зустріч проєкту
(Добротвір, Україна)

«HistoryLab: меморіальні проєкти в освіті»
Онлайн-лабораторія від Digital History Network

«Тюрма, як об'єкт радянської/комуністичної спадщини»
Експертний круглий стіл у межах проєкту «Комуністична/радянська історико-культурна спадщина Східної Європи у XX столітті» від Wilfried Martens Centre for European Studies та Konrad-Adenauer-Stiftung
(Німеччина)

✻ **Співпраця**

Наш короткометражний документальний фільм **«Безголосся»** поповнив колекцію Мережі DOCU/CLUB Міжнародного кінофестивалю Docudays UA.

✻ **Вдячність**

Окрема подяка Hilfsnetzwerk für Überlebende der NS-Verfolgung in der Ukraine, Museum Berlin-Karlshorst, Rosa Luxemburg Stiftung, Saving Ukrainian Cultural Heritage за допомогу з технічним забезпеченням нашої команди.

11

публікацій у медіа про нас і наші напрацювання

«Державні архіви відкриті для будь-кого, а от домашній архів довірять не всім». Як працює «Після тиші»
Андрій Усач, Анна Яценко для *LB.ua*

«Я на все життя запам'ятала запах тієї пивниці». Спогади та роздуми про дві війни
Діана Колодяжна для *ZN.ua*

Радянські масові депортації: інструкція з асиміляції для російської влади
Анна Яценко для *sharethetruths.org*

Люба «Сумна». Зв'язкова УПА розповіла про вбивство родичів і заслання
Ліза Сівец для *Радіо Свобода*

«Ніхто не зізнається, що родичі переслідували євреїв»: Історики про те, як говорити зі свідками геноцидів
Анна Яценко, Андрій Усач для *BirdinFlight*

Чому «Меморіали» занепадають? Хто та як зберігає пам'ять про репресованих в Україні
Ліза Сівец для *Заборони*

25 лютого російська армія обстріляла архів Служби безпеки України в Чернігові. Внаслідок обстрілу він згорів, а разом із ним – півмільйона документів, що там зберігалися. Згоріла й частина історії моєї родини.
Анна Яценко для *Війна. Історії з України*

На Кіровоградщині збирали спогади про остарбайтерів для університету Люксембурга
Репортаж у *Першій електронній газеті*

Знімати депортацію у 40-х забороняли — ось романтично-детективна історія українця, який усе ж спробував
Андрій Усач для *BirdinFlight*

Активісти знайшли історичні фотографії остарбайтерок з Донеччини та змогли встановити їхні прізвища (ФОТО, ВІДЕО)
Публікація на *Вільному радіо*

Пересильні пункти 1948-1952 років у Львівській та Івано-Франківській областях України: історія та пам'ять
Андрій Усач, Анна Яценко для збірки *Communist/Soviet Historical and Cultural Heritage of Eastern Europe in the 21st Century*

1.

Документальний відеопроєкт «24.02: Життя після»

Мета проєкту — документування досвідів людей, життя яких змінилося після початку повномасштабної російсько-української війни. Для них Львів став тимчасовим прихистком. Ми запропонували їм розповісти про пережите, а також про подальші плани. Сподіваємося на ще одну зустріч із кожним та кожною з них після перемоги: щоб дізнатися як завершились їхні історії в умовах війни, чи здійснили вони заплановане.

Проєкт реалізують Громадська організація «Після тиші», Wanna production, та культурна менеджерка Марія Кравченко за підтримки Фонду ім. Гайнріха Бьолля, Бюро Київ — Україна, проєкту «Мережа пам'яті» Фонду «Меморіал убитим євреям Європи», IWM's Documenting Ukraine project, ініціативи підтримки DOCU/HELP Громадської організації «Докудейз».

✻ Відео, створені у межах співпраці з Lviv.Media

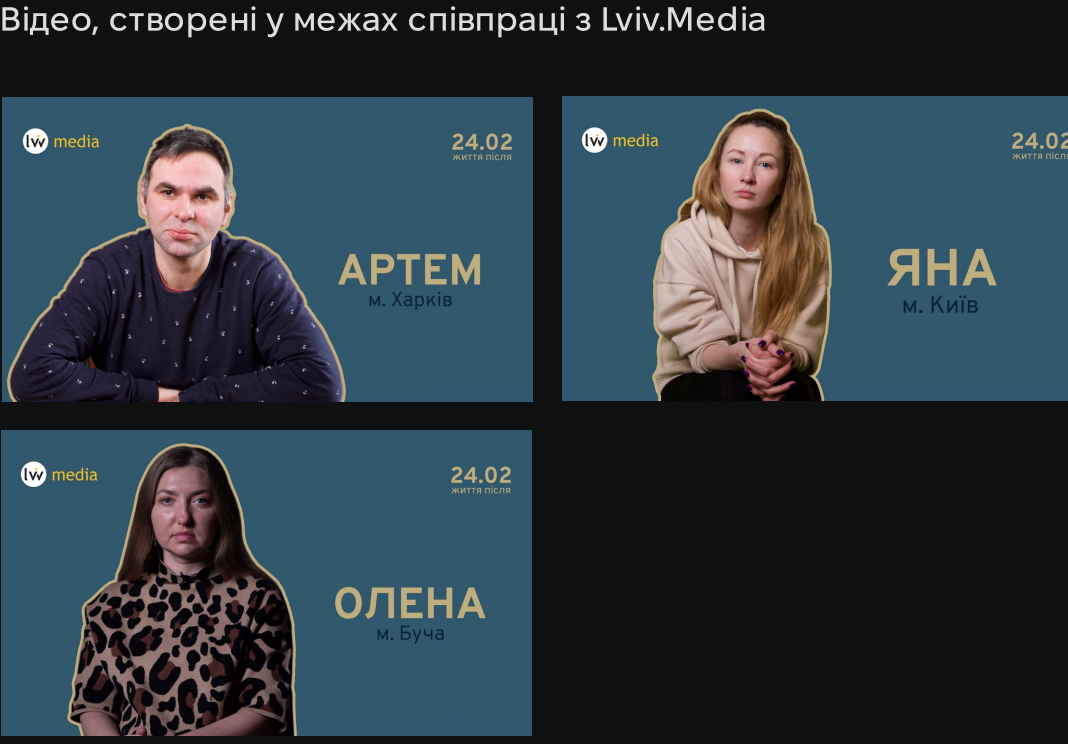

✻ Відео, створені у межах стипендійної програми надзвичайної допомоги Goethe-Institut

24.02
Life After
"I plan to go back home, and I will"
Liubov
"In 2014 I was in 5th grade"
Eva
"I miss the people and the sea the most"
Halyna
"Living through the day was already a small win"
Danylo
"Since March 12, we all started living in the basement"
Tetyana

2.

Онлайн-архів «Під час перебування в Германії»

Онлайн-архів «Під час перебування в Германії» — це понад 150 фотографій українських примусових робітників та робітниць у нацистській Німеччині, які вдалося викупити на онлайн-аукціонах та блошиних ринках упродовж кількох останніх років. Достеменно невідомо, як вони туди потрапили. Вочевидь, після смерті власників та власниць, через байдужість їхніх нащадків.

У деяких випадках нашій команді вдалося ідентифікувати людей, зображених на цих фото, знайти додаткову інформацію про них в архівах чи сконтактувати з людьми, які їх знали.

Проєкт реалізовано за підтримки Rosa Luxemburg Stiftung з коштів Міністерства економічного співробітництва та розвитку ФРН.

** У назві проєкту — оригінальний напис «Під час перебування в Германії», яким часто підписували фото примусові робітники та робітниці у нацистській Німеччині.*

«Коли любиш, то храни»: Фото депортованих до нацистської Німеччини українців»
Ганна Легун для *BirdinFlight*

«Go west! Сліди травми на фотографіях українських примусових працівниць та працівників у Німеччині»
Андрій Достлєв для *Korydor*

3.

Подкаст «Як ми вижили». Другий сезон

Подкаст про українські досвіди Другої світової війни. Ми зустрілися з людьми, які були тоді дітьми або підлітками, щоб вони поділилися своїми спогадами. У 8 епізодах розповідається про життя в умовах нацистської окупації та після неї, Голокост, примусову працю, концтабірне повсякдення, спалені села.

Проєкт реалізовано у співпраці з Суспільним мовленням та за підтримки проєкту «Мережа пам'яті» Фонду «Меморіал убитим євреям Європи» за підтримки Міністерства закордонних справ Німеччини.

Подкаст доступний на платформах Soundcloud, Spotify, Apple, Google, Anchor, Megogo за **лінком**.

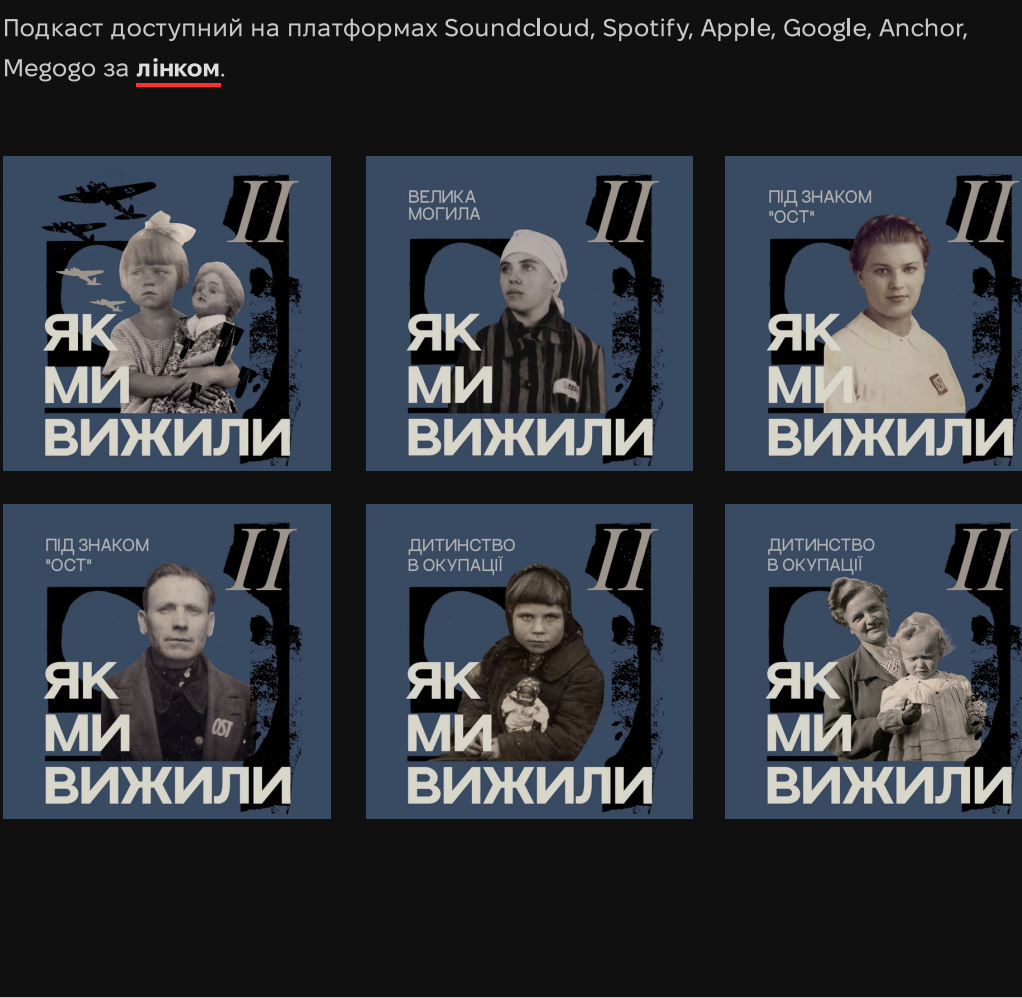

4.

Виставка «Фотографувались ввечері, коли була гроза*». Вернакулярні фотопрактики в Україні

Кураторка — Олена Мартинчук. Виставка відбулася у Галереї WBPiCAK у Познані, Польща.

На ній представлені роботи митців та мисткинь з України, які працюють зі світлинами повсякденного вжитку XX та XXI століть. Зокрема, фотографії українських примусових робітниць у нацистській Німеччині з нашої колекції.

Путівник виставкою доступний за **лінком**.

«Fotografuwalis wwieczerі, koly buła groza*»
Michał Sita для *Kultura u podstaw*

5.

Виставка «Голоси. Мозаїка українського єврейського життя»

Співкураторка — Дарія Резник. Виставка відбулася у Єврейському Музеї Аугсбургу, Німеччина.

На ній представлене розмаїття єврейського життя в Україні та його зв'язки з Аугсбургом. Після розпаду Радянського Союзу у 1991 році, багато євреїв і єврейок вирішили емігрувати: близько половини членів нинішньої єврейської громади в Аугсбурзі мають українське походження.

Нинішня війна Росії проти України призвела до чергової хвилі міграції. В основі виставки — інтерв'ю з уцілілими під час Голокосту, записані нашою командою.

«Мозаїка єврейського життя в Україні» — на виставці у ФРН
Марина Барановська для *Deutsche Welle*

6.

Оцифровані приватні архіви. Анотований покажчик колекції

Упродовж 2021-2022 років наша команда оцифрувала понад 6 тисяч фотографій, листів та інших документів з приватних архівів. Більшість з них стосуються травматичних подій в історії України XX століття.

У межах проєкту **«Приватні архіви XX століття в Україні: зберегти та упорядкувати»** ми проіндексували та описали 561 оцифрований об'єкт з дев'яти приватних архівів. Його профінансовано зі Стабілізаційного фонду культури та освіти 2022 Федеральним міністерством закордонних справ Німеччини та Goethe-Institut.

7.

Усноісторичні інтерв'ю. Анотований покажчик колекції

Упродовж 2021-2022 років ми записали 115 усноісторичних інтерв'ю. Серед наших оповідачів та оповідачок — люди, які пережили Голодомор, Другу світову війну та післявоєнні радянські депортації, примусові робітники та робітниці у націонал-соціалістичній Німеччині, вціліли під час Голокосту, ув'язнені таборів ГУЛАГу.

Ми транскрибували та проіндексували 77 усноісторичних інтерв'ю за підтримки Museum Berlin-Karlshorst у межах проєкту «Забезпечення збереження документів та архівних в Україні».

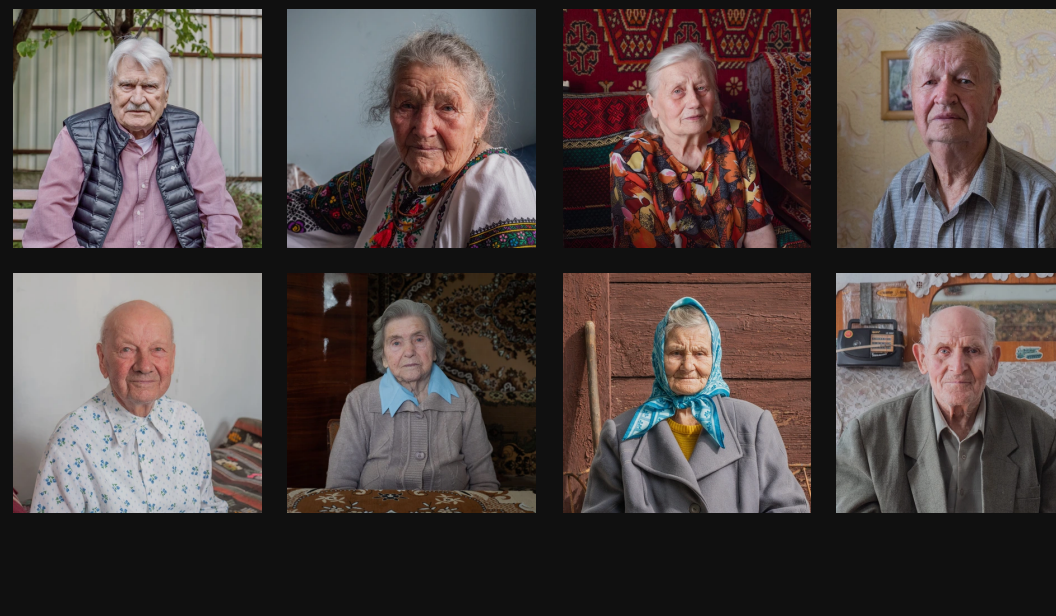

Віримо у перемогу!

Слідкуйте за нами

фейсбук інстаграм твіттер

aftersilencengo@gmail.com

Використані шрифти — створені в Україні
MacPaw Fixel від студії Альфабраво
Zvin Сориф від дизайнера Івана Цанько-Хлібовича

Дизайн звіту
Альона Сокуренко